

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

Poznań 26.10.2023 roku

Uniwersytet Artystyczny

im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

dziedzina: sztuka

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pani mgr MARTY ORZECZOWSKIEJ-OCHNI

w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki

wszczętym Uchwałą Senatu

Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego

im. K. Pułaskiego w Radomiu

OTRZYMANO
Wydział Sztuki

Dn. 06.11.2023 L.dz. 166/23

Podstawowe dane o doktorancie

Pani mgr Marta Orzechowska-Ochnia w latach 1999-2004 studiowała na Wydziale Nauczycielskim w Katedrze Sztuki kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych i uzyskała tytuł magistra sztuki, dyplom w pracowni prof. Aleksandra Olszewskiego oraz aneks z fotografii w pracowni dr hab. Marka Guzy, Politechnika Radomska im. K. Pułaskiego w Radomiu. W 2012 roku uzyskała dyplom licencjacki na kierunku architektury wnętrz w Katedrze Architektury i Form Użytkowych pod kierunkiem dr hab. Andrzeja Wyszynskiego na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu.

Od 2012 roku zatrudniona jest Ona na stanowisku asystenta w Katedrze Architektury i Wzornictwa na umowie na zlecenie

Od 1 marca 2024 jest Ona zatrudniona do chwili obecnej na UT-H na Wydziale Sztuki w w/wym. Katedrze na stanowisku – asystenta. Prowadzi zajęcia w Katedrze Architektury i Wzornictwa z przedmiotów: Propedeutyka i materiałoznawstwo mebla, Elementy wyposażenia architektury, Podstawy projektowania, Zapis dokumentacji – rysunek projektowy, Detal architektoniczny, Realizacje techniczne. Prowadziła również na Wydziale Materiałoznawstwa, Technologii i Wzornictwa zajęcia z przedmiotów: Technologie prezentacyjne, Elementy wyposażenia wnętrz. Realizuje Ona liczne projekty, aranżuje i adaptuje wnętrza w przestrzeni publicznej, prywatnej i wystawienniczej w kraju i za granicą. Pani mgr Marta Orzechowska-Ochnia posiada twórczość z zakresu architektury wnętrz, wzornictwa przemysłowego, identyfikacji i komunikacji wizualnej, digital-artu, fotografii,

projektowania graficznego.

Jest autorką strefy studenta na Wydziale Stuki, przestrzeni, wypoczynku i relaksu przeznaczonej dla studentów.

Aktywnie uczestniczy w projektach unijnych i ministerialnych, w ramach których jest wsparciem organizacyjnym, zajmuje się oprawą graficzną wydarzeń m.in. STUDENCKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ „PIERWSZE KROKI W NAUCE” 2023, Opracowanie graficzne LOGO oraz plakatów, jak i NAUKA PRZEZ ZABAWĘ, UNIWERSYTET DZIECIOM, w zakresie których zrealizowała opracowanie graficzne książeczek- indeksów dyplomów.

W 2023 w ramach współpracy z Powiatowym Instytutem Kultury w Iłży zrealizowała projekty form przestrzennych Biblioteczek Powiatowych „Etażerki” usytuowanych w 8 miejscach w powiecie Radomskim.

Pani mgr Marta Orzechowska-Ochnia posiada następujące nagrody, publikacje i udziały w konferencjach.

W 2021 otrzymała nagrodę III stopnia Rektora UTH Rad za osiągnięcia naukowe w zakresie sztuki.

W 2022 otrzymała nagrodę III stopnia Rektora UTH Rad za osiągnięcia naukowe w zakresie sztuki.

W 2022 Otrzymała medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

Artykułów w Kurier Uniwersytecki UTH Radom, tytuł „SKN Forma” s.58

ISSN 2719-955X e-ISSN 2719-9932

https://wydawnictwo.uniwersytetradom.pl/wp-content/uploads/sites/27/2023/2/gazetka_4-8_2022.pdf

2022.

Udział w konferencji krajowej o tematyce: O sztuce w przestrzeni publicznej - zarys i analiza dla MSCDN Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

Wygłoszenie referatu „Wpływ sztuki w przestrzeni publicznej na kreowanie obrazu świata” 28. 04. 2022 - konferencja on line, krajowa.

2023.

Udział w konferencji 3 Międzynarodowym Akademickim Biennale Akcesoriów Ubioru (3MABAU) „Nakrycia nie tylko głowy... wokół wnętrza i postaci”.

Wygłoszenie referatu „O(d)krywany miasto - człowiek i jego przestrzeń publiczna”.

30.05.2023 miejsce: Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu, ul. Rynek 11

Pani mgr Marta Orzechowska-Ochnia w ramach działalności artystycznej w latach 2014-2023 brała udział w 40 wystawach zbiorowych: krajowych i międzynarodowych. Zorganizowała w 2021 wystawę indywidualną pt: „Wieloprzestrzenie” w Galerii Sztuki „Łaźnia” w Radomiu.

Działalność artystyczna/wykaz szczegółowy.

1997 - Wyróżnienie i udział w wystawie fotograficznej Gdynia, Orłowo 1997

1999 - Biennale Dyplom 1999, wystawa dyplomów szkół plastycznych, Warszawa

- 2004 - Wystawa zbiorowa prac dyplomowych, DYPLOM 99, Dom kultury Pionki.
- 2012 - Wystawa prac studentów Katedry Architektury i Form Użytkowych, Galeria Lincoln.
- 2013 - Wystawa dyplomów studentów Katedry Architektury i Form Użytkowych, Galeria Lincoln
- 2014 – 1. Wystawa „Sztuka Wydziału Sztuki 7” wystawa pracowników naukowo-dydaktycznych, Galeria Pentagon, Radom.
- 2016 – 1. Wystawa zbiorowa – krajowa pt. „Sztuka Wydziału Sztuki 9”, kwiecień - maj 2016, Radom. Galeria Pentagon. Wydział Sztuki UTH Rad. Tytuł pracy Centrum Kultury Południe I,II”
- 2017 – 1. Wystawa zbiorowa – krajowa pt. „JEDNO MIASTO DWIE SZKOŁY” - Galeria Liceum Sztuk Plastycznych w Radomiu (luty 2017) Tytuł pracy: „Przestrzenie”
- 2018 – 1. Wystawa absolwentów - maj - Noc muzeów na Wydziale Sztuki

Ocena pracy doktorskiej

Jak widać z powyższego – bardzo bogatego opisu działalności Pani mgr Marty Orzechowskiej-Ochni, posiada Ona już naprawdę spore osiągnięcia w obszarze szeroko rozumianej aktywności projektowej-wystawienniczej-artystycznej oraz dydaktycznej – jako organizatorka wystaw studenckich, kuratorka plenerów czy warsztatów. Natomiast tematem Jej doktoratu jest: „Autorski komunikat wizualny –

wpływ działań plastycznych na odbiór form i przestrzeni”.

Jak pisze w pracy pisemnej Autorka – przywołując zdanie Lyncha – „Obraz jest przesiąknięty wspomnieniami i znaczeniami” i – to właśnie – te jej przeżycia stanowią istotę wizualnego przekazu. Przekazu multimedialnego, na który składają się kadry grafik cyfrowych, książki artystycznej oraz prezentacji filmowej. Tej głównej prezentacji, gdzie mamy możliwość posłuchać jak brzmi Jej przestrzeń – Marty Orzechowskiej-Ochni. Przestrzeni traktowanej jako pole eksperymentu w kontekście działalności Teatru Radomskiego – samego budynku, przedpola oraz wybranymi przestrzeniami w śródmieściu miasta.

A ona jest aktywna i kreatywna w poczuciu tożsamości z ideą treścią oraz przestrzenią – elementami kreacji, która pozwala na wzmocnienie tożsamości miejsca czy jego – ożywienie w serii kolejnych wizualnych kadrów otoczenia. Twórczego przeobrażenia w odniesieniu do człowieka i Jego przeżyć. Przeobrażeń dotyczących ukształtowania wewnętrznego – treści społecznych czy teatralnych w plastycznym eksperymencie w relacji do ogólnie pojętego wymiaru – w tym przypadku – konkretnego – wizualnego obrazu miejsca – w mieście Radom. Z poszukiwaniem korzyści przez doktorantkę szukającej najlepszej okazji do zrobienia – stworzenia – dobrego tła dla wyobraźni – zjawiska. A więc doktorantka uwzględniając aspekty związane z technologią – identyfikacją znaku – owe graficzne zjawiska – wraz z tytułowymi treściami przekazu – a więc – znakiem, formą i obrazem bada przestrzeń pod względem artystycznym, zmysłowym oraz – jakby metafizycznym w nadziei zobaczenia tego co jest „poza”... Zostajemy „zasysani” w Jej pokaz wizualnych form

na różnych płach miasta, doświadczając fizycznie różnych mediów przekazu. Światło, kolory, forma czy kształt wzajemnie przenikają się – tworząc swoiste teatrum, w którym widz staje się głównym podmiotem. Ta konfrontacja ze zmianą obrazów – form przekazu treści, ze zmieniającymi się elementami „rastrów” graficznych – jakby symboliki kodu wizualnego – czy to grafiki cyfrowej czy grafiki 3D – czy form przestrzennych – bardziej czy mniej znaczeniowych – czyli substytutów przeżyć ludzkich staje się wręcz alegorią plastyczną – czy rodzajem metafory odwołującej się do płynności miejsca traktowanego jako zastanego – jakby nawet do swoistego działania – enviromentart. Stanów pełni i pustki, dynamiki czy statyki, jasnego czy ciemnego – wreszcie – istoty tej prezentacji – czyli archetypu miejsca Akpotencjalnego, ale zmysłowego, na który składają się – treści, kolor i materia oraz czas – wobec trwania w kierunku poznawczego napięcia. Tego szczególnego stanu, kiedy przechodzimy na drugą stronę – aby zobaczyć, zbliżyć się do szczegółu – do nadziei. Gdzie znaczenie będzie mieć – także nasze wspomnienie oraz wspomnienie tych, którzy właśnie to oglądają. W humanistycznym przekazie – złożonego – graficznego medium oraz elementów kompozycji przestrzennych – jako zbioru refleksyjnych znaków, które pozwalają zgłębiać to swoiste tytułowe studium przestrzeni. Bo jak pisze doktorantka w pracy pisemnej – „Przestrzeń jest takim samym tworzywem jak płaszczyzna, że ideę artystyczną można rozwijać zarówno na płaszczyźnie jak w przestrzeni, niezależnie od użyteczności – nie musi to być budynek ani pomnik – że przestrzeń rzeczywista może być tworzywem dzieła sztuki jak obraz” . Obecnie te procesualne, wynikające – czy to – z kontemplacji miejsca

czy, jakby sprzężenia zwrotnego – fascynacji życiem w relacji do obrazu. Obrazu – tego właśnie powyższego – jak dzieła sztuki – jako sfery ducha istniejącego w tej tak ważnej dla Autorki warstwie – jakby – wystawienniczej. Gdzie proponując widzowi przemyślaną – aktywną przestrzeń testuje możliwości i granice jego wyobraźni, gdzie stwarza klimat do przemyśleń wynikających z treści oglądanego obrazu – obrazu miejskiego. Gdzie widz może się wgłębić w całą sferę paralelnych kształtów graficznych dla wywoływania w nich szeroko rozumianych wizji. Wizji rozpiętych – od rysunku czy graficznych układów – do wcielenia jego myśli w wizualną nową rzeczywistość. W teatrum plastycznych emocji – gdzie pojawiają się idee. Idee, które widz zauważy i może w drodze dedukcji, własnej wizji, interpretacji - może pragnienia – przeżycia – w całym przedziale atrakcyjnej podróży – od stanu wewnętrznego – własnego nastroju – może doświadczać od chaosu – do harmonii – do miłego zaskoczenia. Sumując tytułowy autorki „Język znaków” – dobrze służy on przekazowi i procesowi antropomorfizacji, nadania elementom ludzkich cech, w analogii do egzystencji, do ruchu i komunikatu wizualnego. Do tego całego Zbioru wartości plastycznych komponujących płaszczyznę i przestrzeń w impulsie chwili oraz wartości pogłębionych w procesie – właśnie – zgłębiania znaczeń – oddziaływań kompozycji wizualnych na oglądającego. W proponowanych przez autorkę schematach form identyfikujących, czy współkształtujących przestrzeń – otoczenie jako typograficzna informacja wizualna.

Konkluzja

Pani Pani Marta Orzechowska-Ochnia potrafi wyczuwać te znaki i wartości dotyczące powyższych problemów plastycznych – tak, że widz może konfrontować je ze sobą i może wejść z nimi w dialog. Ta uniwersalność przekazu, ale i projektowo- wystawiennicza pewna rozpoznawalność rozstrzygnięć graficzno-przestrzennych są dla mnie wartościami, które posiadają atrakcyjny i oryginalny aspekt badawczy. Ten doktorski zapis – dorobek ma swój wkład w sferze przeżyć, które zagęszczają się w mojej – w naszej wyobraźni. Pani Marta Orzechowska-Ochnia posiada dobry warsztat plastyczny, przejawiający się dobrą kompozycją form oraz zapisem ich treści w graficznych znakach. Pisemna praca wraz z projektowym badawczym wkładem tworzą bardzo spójny przekaz, który daje mi panoramę stanu myślenia i siły wyborów autorki. Dlatego podsumowując recenzję, stwierdzam, że swoją postawą, dorobkiem oraz kulturą plastyczną Pani Marta Orzechowska-Ochnia zasługuje na przyznanie Jej stopnia doktora sztuki.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz